

Til Slots- og Kulturstyrelsen
Jour nr.: 22/06693

København 24. okt. 2022

Vedr. høring om fredning af Aarhus Universitet herunder Universitetsparken, Vennelystparken og Den første institutbygning, Naturhistorisk Museum, Kollegium 4, Hovedbygningen, Kollegium 7 med eforbolig, Tandlægehøjskolen, Bogtårnet, Stakladekomplekset samt Institut for Matematik.

By og Land Danmark – *Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur* - glæder sig over, at Slots- og Kulturstyrelsen nu afholder høring om fredningerne på Aarhus Universitet. Foreningen udarbejdede i 2019 et fredningsforslag, som blev fremsendt til Slots- og Kulturstyrelsen, der har fremlagt forslaget for Det Særlige Bygningssyn. Foreningens medlemmer, frivillige og bygningskulturentusiaster i hele landet støtter op om fredningen. Flere har endda været overraskede over, at anlægget ikke allerede var på fredningslisten, fordi der er åbenlyse arkitektoniske, kulturhistoriske og miljømæssige værdier.

By og Land Danmark er enige med Slots- og Kulturstyrelsen og Det særlige Bygningssyn i, at Aarhus Universitet med parker er et arkitektonisk hovedværk i Danmark, og bør fredes som sådan.

Det er foreningens vurdering, at bygninger og parker tilsammen udgør en visuel, arkitektonisk og historisk samlet helhed, og at fredningsværdierne fordeler sig ligeligt mellem de to komponenter.

Fredningsværdier knytter sig primært til kombinationen af den ubebyggede morænekløft med dens store, græsklædte skråninger, de gamle træer, søerne og vandløbene i begge parker samt amfiteateret i Universitetsparken, og de prismatiske bygninger, der synes at vokse op af det bølgende landskab.

Den bærende fredningsværdi i Universitetsparken og dens beplantning er de klippede, græsklædte sletter, den homogene beplantning med eg og murenes begrønning med vedbend eller vildvin.

Vennelystparkens beplantnings bærende fredningsværdi er de græsklædte sletter, den varierede beplantning, herunder mange gamle træer samt væggenes begrønning med vedbend eller vildvin.

Ligeledes har de to sigtelinjer gennem parkerne bærende fredningsværdi.

I det samlede anlæg inklusiv området nord for Ringvejen ligger bebyggelsens bærende fredningsværdi i bygningernes ydre fremtoning, herunder skiltningen i området med teksttype FUTURA, hvidmalet med høj profil og fastgjort direkte i mur.

For bygningerne er det placeringen på kanten af morænekløften, sammen med de blanke, gule teglmure og gule vingeteglsbelagte tage, de trykkede fuger, murhuller til vinduer og døre, de hvidmalede vinduers formater, ingen synlige installationer bortset fra den forhøjede rygning, der er de bærende værdier. Ligeledes er det en værdi, at de forskellige lokalers placering i bygningerne kan aflæses i facadernes brudte rytme.

Bygningernes arkitektoniske værdi knytter sig til gentagelsen af den stramme prismatiske form.

Denne

findes og genfindes i alle anlæggets bygninger. De synes at vokse op af det bølgede morænelandskab med

sokler, der kun er markeret af et rulleskifte af gule tegl, der er hårdt brændte. Det er en særlig arkitektonisk værdi, at blok- og bajonetforskydningsprincipperne fra det allerførste anlæg er benyttet og kan aflæses i de senere tilføjede anlæg i Universitetsparken og Vennelystparken.

De indvendige fredningsværdier er knyttet specifikt til den enkelte bygning, og omtales ikke yderligere her. Dog skal det nævnes, at de elementer, der gentages i flere komplekser, typisk betragtes som særlige værdier. Det drejer sig f.eks. de sekundære trapper, der er placeret i gavlene, samt om midterkorridorerne, som begge er et gennemgående træk i de ældste bygninger. Det samme gælder forskydning af bygningskroppe efter bajonetprincippet, der findes i en lang række bygninger f.eks. kollegierne. Ligeledes har de oprindeligt anvendte og slidstærke materialer som f.eks. gulvklinter og terrazzogulve særlige værdier.

På den baggrund er det By og Land Danmarks klare anbefaling, at de indstillede parker og bygninger opnår en fredning og dette hovedværk og væsentlige kulturarv også fremover vil kunne tjene til glæde og inspiration.

For yderligere uddybning af værdierne henvises der til fredningsforslaget på www.byogland.dk/fredning

Spørgsmål kan rettes til sekretariatet på 70 22 12 99.

Iben Bækkelund Jagd
Formand By og Land Danmark
Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur